

VILNIUS KITATAUČIŲ RAŠTUOSE

*Dobužinskio, Mackevičiaus ir Sevelos
atsiminimus pavarčius*

Dail. Matislavas Dobužinskis (1875-1957), rusas ir ortodoksas, lietuviams geriausiai žinomas kaip M.K. Čiurlionio mecenatas Peterburge, valstybės teatro scenografas Kaune (1929-1939) ir Vilniaus urbanistinių peizažų tapytojas, savo atsiminimų knygoje rašo:

“Vilniaus senovė tartum apglėbdavo mane (dargi ir gimnazijoje), ir aš gyvenau įvairiais padavimais, surištais su šiuo miestu, kaip ir savo vaikystės mieste Naugarde. Buvę daug vietų, apie kurias buvo pasakojamos paslaptingos istorijos: kalbėdavo, kad po miestu teka požeminė upė, kad iš pilies kalno veda kažkokie senoviniai požeminiai praėjimai ir tuneliai net iki Trakų pilies. Šis kalnas su bokšto ir Gedimino pilies griuvėsiais iš visur buvo matomas ir primindavo lietuvišką “Geležinio vilko” padavimą – pusiau legendinio Lietuvos didvyrio pranašingą sapną. Kalno papėdėje, aikštės viduryje, nuošaliai nuo kitų pastatų, stovėjo aukšta šv. Kazimiero (Šv. Stanislovo, Red.), katedros varpinė. Jos griozdiška, keistos formos bazė lyg ir bylojo apie žilą senovę: pagal legendą, kuria norėtusi tikėti šis masyvus, iš akmenų pastatytas varpinės pirmas aukštas ir buvo tas vadinamasis altorius-aukuras, ant kurio degė vaidilų prižiūrima amžina ugnis. Tuo metu Vilnius dar nebuvo gerai ištyrinėtas, tačiau nuolatos buvo užtinkami netikėti atradimai: vieno apleisto katalikų vienuolyno požemiuose buvo rasta daug kaukolių, stebinančiu savo paslaptingumu. Jos visos buvo pažymėtos raudonu kryžiaus ženklų kaktoje.

Legendinis, visų stebuklingu laikomas buvo Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas; sargybinėje virš miesto vartų, buvo Lietuvos herbas – šuoliuojantis riteris su ištrauktu kardu. Tarp žvakių ir lempelių švietė šios Madonos veidas, jėmintas sunkiuose aukso drabužiuose, papuoštas karūna, aureole ir tirštai apkabinėtas, kaip perlų vėriniumi, sidabriniais ‘ex vota’ – širdimis, rankomis, kryžiais... Žemiau, pro vartus vedanti siaura gatvė visada buvo pilna klūpančių žmonių. Brangiu šį miestą darė ir tai, kad didingoje katedros šventovėje ilsėjosi karstuose didieji Lietuvos kunigaikščiai bei kunigaikštienės ir, pagal legendą, kovingasis Vytautas, Vilnius atrodė pilnas paslaptingumo, didvyriškumo ir šventumo.

Mariologinėje Lenkijos šventovėje Čenstakavėje, ten lankantis 1987 m. vasarą, išėvijęs lietuvių vienuolyno PAULIUI BALTAKIUI, šventovę globojančios vienuolijos vyresnysis, jam buvo įteiktas Lietuvos krikščionybės sukakties ženklas. Kairėje – Krokuvos kardinolas Micharski, kun. Bronius Kuculis, nuolijos vyresnysis, kun. Alfonsas Jurkevičius

Nuo pat pradžios, per visą laiką, kol ten gyvenau, šis miestas man buvo mielas ir savas; netgi gimnazija, kurios nemėgau, netrukdė šiems jausmams – jie pasiliko visam mano gyvenimui”.

Rašytojas Mackiewicz

Atleiskime Dobužinskiui jo klaidas. Tokį įspūdį jam padarė Vilnius XIX š. pabaigoje. Šis amžius Vilniuje pasibaigė su pirmojo pasaulinio karo pradžia. Kaip atrodė miestas po šio karo, rašo daugelio Lietuvą liečiančių knygų autorius, lenkų rašytojas Jozef Mackiewicz (1902-1985):

“Pats miestas pasikeitė palyginti nedaug. Išpraustas tarp valstybių sienų, iš vienos pusės kurčiai spygliuotomis vielmis atitvertas sovietų, iš kitos dėl teritorinių ginčų uždarytas Lietuvos, atkirstas nuo istorinio, buv. Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės žemių užnugario, nustojo augęs. Gyventojų skaičius nedidėjo; gatvės ir siauri senamiesčio skersgatviai arba nė kiek nesumodernėjo, arba labai mažai. Nepasikeitė katalikų šventovės, ortodoksų cerkvės; tie patys liko tiltai per Nerį ir maži tilteliai per Vilnią, kuri, kaip ir anksčiau, tekėjo, kunkuliavo, per

neturtingo kvartalo akmenis, ir netgi tos pačios skalbėjos arba jų dukros daužė medinėmis kultuvėmis ant plokščių akmenų patiestus skalbinius.

Kas gi dabar pasikeitė mieste? Šalia vežikų atsirado keili taksi; vietoje konkės ėmė kursuoti miesto autobusai; radijas tapo populiarus ir atsirado orauostis.

Tiesa, dar viena naujovė, niekur jokia me vadove turistams nepaminėta, bet gali būti daugelį paskatinti lankyti šį miestą, galbūt labiau negu seni mūrai ir senos šventovės. Pačiame miesto centre, kavine sodelyje tarp banko, universalinės paroduotuvės ir naktinio klubo, susisuko lizdas daugyvių lakštingalų. Joks ornitologas nesugebėtų tai išaiškinti. Būdavo gegužės birželio mėnesį išeina žmonės iš naktinio klubo, girtuokių triukšmas atsimuša nuo vos aušros paliesto grindinio ir čia juos staiga pasitinka nepaprastas koncertas: gryna krikščioninė lakštingalų fleita. Viena, antra, ketvirta varžosi savo balsais, kurie aidi tuščiose miesto gatvėse. Būdavo atvykę iš kitur sustoja ir stebisi būdavo girtas vietinis širdžių edikas sustoja ir prablaivėja; snaudžia klausydami šio čiulbėjimo prie naktinio klubo

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz.800,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz.50,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Justindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz.20,00

I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz.1.200,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

sustoję taksijų šoferiai; švintant grįžtančios namo kabareto šokėjos banaliai atsidūsta.

Toks buvo šis negausus miestas ir jo gyvenimas dieną bei naktį".

Vilniaus lakštingalos neišnyko — jos čiulba gegužės-birželio mėn. pačiame miesto centre ir dabar.

Ž y d ū S e v e l a

Efraim Sevela, dabar JAV gyvenantis Sov. Sąjungos žydas, kelerius metus po karo gyvenęs Vilniuje, apie jį rašo:

"Jokiame kitame pasaulio mieste nėra tiek daug šventovių, kaip Vilniuje. Galbūt tik tai Romoje, bet Roma yra Roma — pars popiežius ten gyvena. O kas gi Vilnius? Nemanau, kad kiekvienas skaitytojas, imdamas į rankas mano knygą prieš tai žinojo, kad iš viso pasaulyje yra toks miestas.

O yra toks miestas. Jeigu jums nenusišypsos laimė ten pagyventi, daug prarasite todėl, kad šis unikalus miestas yra nuostabaus grožio ir dar nuostabesnio likimo.

Jis yra toks senas ir taip gerai kažkokiu stebuklingu būdu išsilaikęs, kad vaikščioji jo šaligatviais lyg po muziejaus sales, ir su kiekvienu siauros gatvės posūkiu atsiveria kvapą užimantis viazdas.

Kai reikia parodyti filme tokias gatveles ir pastatus, įrengiamos brangios dekoracijos. Vilniuje jūs vaikščiojate tokioje dekoratyvinėje aplinkoje visai natūraliai, nors atrodo, kad jūsų šių dienų eilutė tarp šitų senienų ir nėra visai tinkama.

Išeini į plačią katedros aikštę ir prieš tave atsiveria Atėnai, panteonas, balta mūrinė jo kopija — didinga katedra su apaštaly figūromis nišose tarp kolonų.

Virš aikštės, aukštai ant žalios kalvos,

matyti raudoni tvirtovės bokšto griuvėsiai. Ir bokštas, ir kalva pavadinti Lietuvos kunigaikščio miesto įsteigėjo Gedimino vardu.

Už šios kalvos yra kita irgi žalumynuose paskendus, iš kurios į dangų stiebiasi trys milžiniški cementiniai kryžiai. Jie pastatyti pagonių, gyvenusių Neries slėnyje ir šių kalvų papėdėje, atsivertimui atminti.

O kokie rūmai įvairių stilių ir epochų žvelgia iš parku ir sodų. Su akmeniniais liūtais, saugojančiais jėgimą, su galingais atlantais, remiančiais savo pečiais balkonus. Šių rūmų valdovų vardai — gyva karaliavimo istorija: Sapiegos, Tiškevičiai, Pacai, Radvilos...

O kokios pasigailėjimo vertos lūšnos vargšų kvartaluose. Kokie nemalonūs kvapai. Tačiau ir apskuręs Vilnius yra spalvingas, skaidrus, kaip ir visa kita šiame ypatingame mieste.

Tačiau ne rūmuose bei lūšnose glūdi šio miesto grožis. Jo puošmenos yra šventovės. Eilė įvairiaspalviu varpinių virš raudonų čerpių stogų, virš dūmtraukių su besisukančiomis vėtrungėmis pagal mažų ir didelių varpų skambėjimą. Tai Šventųjų Petro ir Povilo šventovė. Šv. Teresės, Šv. Rapolo, Šv. Kazimiero, Šv. Jono, Šv. Mykolo. Tai miestas, kuriame apsigyveno visi šventieji.

Šventoves ir karmeličių, pranciškonų, dominikonų, augustinijonų vienuolynai.

Nepasikartojantis Vilniaus šventovių grožis savo žavesiu apstulbina išdidžius svetimšalius. Net Prancūzijos imperatorius Napoleonas Bonaparte, pamatęs Šv. Onos plytų mezginį, kai jam grįžo kalbos dovana, ištarė žodžius, kurių iki šiol Vilnius nepamiršo: "Aš norėčiau ant delno šį stebuklą nusinešti į Paryžių".

"Teyiškės Žiburiai" J.B.

MALDA UŽ PERSEKIOJAMA LIETUVOS BAŽNYČIA.

JAV katalikų konferencija šiandien paskelbė, kad Amerikos katalikai yra kviečiami prisijungti prie Lietuvos katalikų maldų į Mergele Mariją dėl kenčiančios Lietuvos Bažnyčios.

Lietuvių Informacijos Centras painformavo JAV katalikų konferenciją, kad Lietuvos katalikai yra paskelbę specialią maldos savaitę už religinės laisvės atstatymą Lietuvoje, už kalinamus sąžinės belaisvius ir už visus, kurie dėl savo religinio tikėjimo yra šmeižiami ir persekiojami, Maldos savaitės kulminacija bus tarptautinė maldos diena už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. Visų Šventųjų dieną, sekmadienį, lapkričio 1, per kurią užsienyje gyvena lietuviai, o taip pat ir visi krikščionys yra prašomi prisiminti savo tikėjimo brolius ir seseris Lietuvoj.

Prel. Daniel Hoyer, JAV katalikų konferencijos generalinis sekretorius, sakė, kad Lietuvos katalikai prašo šių maldų nes "tikintieji Lietuvoj yra puolami už tai, kad stengiasi be diskriminacijos įgyvendinti kaip žmogiškos būtybės savo pilnas teises, ypatingai unikalę ir pagrindinę religinės laisvės teisę".

JAV episkopato pareiškimas toliau aiškina, kad Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, bent 33 lietuviai, įskaitant du kunigus ir vieną vyskupą, yra lageryuose ar tremtyje dėl žmogaus teisių gynimo. Lietuviai yra diskriminuojami ir persekiojami darbovietėse ir mokyklose dėl savo įsitikinimų. Lietuvos katalikai patiria šiuos ir kitus religinių institucijų suvaržymus nuo 1945 m., kai lietuvių tauta buvo absorbuota į Sovietų Sąjungą.

Prel. Hoyer ragina parapijas įjungti į ateinančios savaitės tikinčiųjų maldas, ypatingai sekmadienį, lapkričio 1, specialią intenciją už Lietuvos Bažnyčią.

(LIC)

VIKTORAS PETKUS PERKELTAS Į TREMŲ

Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, sąžinės kalinys Viktoras Petkus, atlikęs 10 metų bausmės dalį lageryje ir kalėjime už tariamą „anti-sovietinę agitaciją ir propagandą“, buvo perkeltas į tremties vietą. Šis 58 metų amžiaus literatas ir Lietuvos Helsinkio grupės stegėjas turi atsėdėti dar 5 metus: (LIC)

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

LIETUVOS VYSKUPAI ROMOJE

1987 m. rugsėjo 30 d. atskrido Romon arkiv. L. Povilonis, vysk. VI. Michelevičius ir Kauno arkivyskupijos kancle-
ris mons. A. Bitvinskas. Kartu atskrido
ir Latvijos kardinolas Vaivods su savo
pagalbininku vyskupu ir dviem kunigais.
Jie dalyvavo visą mėnesį trukusiame vys-
kupų sinode. Pastarasis buvo pradėtas
iškilmingom Mišiom Šv. Petro bazilikoje

Spalio 3 d. Lietuvos vyskupai pietavo
pas Šv. Tėvą ir turėjo progos išsikalbėti
su juo apie Lietuvos tikinčiųjų reikalus
ir kitas problemas.

1988 m. Lietuvos vyskupai turėtų at-
vykti Romon su pranešimais apie savo
vyskupijas t.y. vizitui "ad limina". Tokį
vizitą jie padarė 1982 m. balandžio mė-
nesį. Tuomet lankėsi Vatikane arkiv. L.
Povilonis, vysk. A. Vaičius, vysk. R.
Kriščiūnas, vysk. V. Sladkevičius ir kun.
A. Gutauskas (Vilniaus arkivyskupijos
valdytojas). Ar Maskva leis Lietuvos vys-
kupams atvykti Romon 1988 m., dar
niekas nežino.

PROKURATŪRA ĮSPĖJO SADŪNAITĖ,
PUZONĄ IR GRIGĄ

Anot sovietų žinių agentūros TASS,
apalio 28 d. Vilniaus radijas savo klau-
sytojams pranešė, kad Lietuvos TSR
prokuratūra oficialiai perspėjo tris pilie-
čius – Nijolę Sadūnaite, kun. Roką Pu-
zoną ir Robertą Grigą, jog jų veikla nesiderina su sovietiniu teisėtumu.

Lietuvių Informacijos Centras prane-
ša, kad sovietinis radijas Sadūnaite apibūdino kaip vieną iš pagrindinių organi-
zatorių rugpiūčio 23 d. nacionalistinės
sueigos Vilniuje. Robertą Grigą apkalti-
no aktyviu dalyvavimu Vilniaus demon-
stracijoje ir prieš tai rinkimu bei dalini-
mu lapelių, raginančių žmones kovoti
prieš sovietinę galią. Kaip praneša Vil-
niaus radijas, kunigas Puzonas nusidėjo
tuo, kad jis nuolat iš sakyklos skleidė
nacionalistines bei šmeižiančias idėjas.

Vilniaus radijas aiškino, kad tiems as-
menims buvo pasakyta, jog ateityje pa-
gal dabartinius įstatymus jie gali būti
administracinėmis priemonėmis arba kri-
minalinėmis bylomis nubausti už tokia
veiklą.

BAZAR SVEIKAS APRESENTA:

- CAMISETAS LITUANAS (CRIANÇAS E ADULTOS)
- BONECAS E CASAIS LITUANOS (EXCLUSIVOS)
- BOTONS – DIVERSOS MODELOS (BRASIL E LIETUVA)
- ARTIGOS NORTH-AMERICA PARA O NATAL

ACEITAMOS ENCOMENDAS

IKI

RUA DAS ROSEIRAS, 411

IVANI, SILVIA E EMILIA

TEL.: 273-2317

Kaip žinoma, Sadūnaitei, Puzonui ir
Grigui jau teko nukentėti dėl jų akty-
vaus dalyvavimo rugpiūčio 23 d. demon-
stracijoje. Rugpiūčio 28 d. vakare jie bu-
vo atskirai pagrobti ir KGB agentų vežio-
jami po Lietuvą ir net Gudiją. Nijolę Sa-
dūnaite terorizavo net 30 valandų, KGB
išlaikė Puzoną bei Grigą kiek trumpiau,
bet juos primušė ir grąsino mirtimi.

(LIC)

KOMJAUNIMĄ SUVARĖ Į BAŽNYČIAS,
KAD TIKINTIESIEMS NEBŪTU VIE-
TOS

Sovietinė žinių agentūra TASS paskel-
bė informaciją, kad šiais metais stačiatiki-
kiai tikintieji Maskvoje ypač gausiai daly-
vavo naktinėse velykinėse pamaldose, ku-
rios vyko apie keturiasdešimtyje sostinės
stačiatikių bažnyčių.

Ši informacija kai kuriems apžvalginin-
kam Vakaruose sukėlė viltį, kad sovietinė
valdžia naujųjų "reformų" įtakoje gal-
būt yra kiek atleidusi religinio kulto
praktikavimo varžymus, galbūt būsianti
kiek tolerantiškesnė religijos atžvilgiu.

Iš Maskvos atėjusios neoficialios infor-
macijos, betgi, greitai įrodė tokių vilčių
nepagrįstumą, Kestono College Anglijoje,
pasiekusiomis žiniomis, stačiatikiškai tiki-
tieji Maskvoje norėję dalyvauti velykinė-
se pamaldose, susidūrė su nemažais sun-
kumais.

Maskvos komjaunimo organizacija iš
anksto pasirūpino savo nariais užpildyti
Maskvos stačiatikių katedrą ir kai kurias
kitas bažnyčias, tokiu būdu, kad tikrie-
siems tikintiesiems bažnyčiose nebebūtų
vietos. Ir iš tikrųjų, tikintieji, norėję jeiti
į bažnyčias, buvo atstumti tuo pretekstu,
kad bažnyčiose nebėra vietos.

Kestono kolegijos žiniomis, prie kai
kurių Maskvos bažnyčių velykinių pamal-
dų metu komjaunimo aktyvistai griebėsi
ir provokacinių veiksmų prieš tikinčiuo-
sius: komjaunuoliai ir net patys milicini-
kai einančius į bažnyčias pradėjo grubiai
užgaulioti, stumdyti, kad tikintiesiems
reagavus, juos būtų galima apkaltinti vie-
šosios tvarkos ardymu, įsakant pasišalinti.

AUSTRALIJA NEPRIPAŽISTA
PABALTJO VALSTYBIŲ ĮJUNGIMO

Australijos vyriausybė pakartojo savo
nusistatymą nepripažinti Pabaltijo vals-
tybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą
teisėtum. Savo birželio 12 d. laiške birželio
trėmimų minėjimo rengėjams, Australi-
jos ministeris pirmininkas R.I.L. Hawke
priminė pernai Atstovų Rūmuose priim-
tą rezoliuciją, kuri išpildžiusi jo prieš pa-
skutinius rinkimus padarytą pasižadėji-
mą. Rezoliucija „patvirtino, kad Austr-
lija nepripažįsta Pabaltijo valstybių in-
korporavimo į Sovietų Sąjungą de jure ir
pabrėžė Australijos išpareigojimą ska-
tinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrin-
dinėms laisvėms“. Vyriausybės požiūriu,
Latvijos konsulato Melbourne nuolatinė
veikla esanti tos nepripažinimo politikos
įrodymas.

Ministeris pirmininkas Hawke pareiš-
kė, kad jo v y r i a u s y b ė, ir toliau
kels Pabaltiečių žmogaus t e i s i ų
reikalus „atitinkamuose forumuose“. Jis
pats šį klausimą iškėlęs Sovietų užsienio
reikalų ministeriui Ševardnadzei besilan-
kant Australijoje.

Pabaltijo klausimas buvo paliestas ir
Australijos užsienio reikalų ministerio
Bill Haydeno vasario mėnesį visiems par-
lamento atstovams parašytame laiške
apie „oficialius Australijos kontaktus“ su
užsienių valstybių atstovais. Anot jo,
„kontaktai su asmenimis, tvirtinančiais,
kad jie atstovauja Latvijos, Lietuvos ir
Estijos vyriausybės, turėtų būti apriboti
rutininiu mandagumu, nepripažįstant sta-
tuso į kurį jie pretenduoja. Tokių asme-
nų pakvietimus į jų ruošiamus oficialius
viešus priėmimus reikia atmesti, o jei ne-
galima išvengti korespondencijos, laiškus
jiems reikia adresuoti tik kaip privatiems
asmenims“. Kontaktus su tokiais Sovietų
pareigūnais reikia apriboti „konsulari-
niais ar humanitariniais reikalais“.

(Elta)

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manoelina, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Kunigo ir poeto-filosofo poezija

Karol Wojtyła, išrinktas popiežium, ir pasirinkęs Jono Pauliaus II vardą, gimė 1920 m. gegužės 18 d. Lenkijoje, Wadowicuose, Karpatų atkalnėje; augo kaip sporto mėgėjas, kalnų keliautojas, plaukikas. Jogailos vardo universitete (ikurt. 1364 m.) Krokovoje studijavo literatūrą. Vokiečių okupacijos metais kartu su kitais įkūrė Rapsodijos teatrą, kur statė klasikus ir k. veikalus, pats vaidino ir rašė scenai veikalus, kurių didžiulis tomas ką tik išleistas ir JAV-se angliškai.

Pajutęs dvasinį pašaukimą, įstojo į kunigų seminariją ir 1946 m. buvo išventintas kunigu. Labai greitai kopė dvasinės hierarchijos laiptais, pasiekdamas kardinolo 1967 m. Trejetą metų padirbėjęs parapijoje, 1951 metais grįžo universitetan ruošti profesūrai, studijuodamas Platoną, Aristotelį, John Stuart Mill ir naujesnių laikų filosofus, ieškodamas kelių, daugelį žmogaus problemų spręsti krikščioniškojo humanizmo pagalba.

Nuo 1950 m. spausdindamas eilėraščius, pasirašinėjo slapyvardžiu, kuris buvo atskleistas tik po 1978 m., spalio 16, kai autorius buvo išrinktas popiežium. Jo poezijos tematiką sudaro eilėraščių ciklai apie Mariją Dievo Motiną, Simoną Kirenietį, Samarietę, Mariją Magdaleną ir žmogaus sielos būsenas su amžinybės ir Dievo refleksijomis. Tai tartum miniatiūriniai darbo, meilės, Dievo malonės traktatai, teikiantys poetiniais simboliais ir kitomis estetinėmis priemonėmis filosofinių apmąstymų.

Jau būdamas kardinolu, Wojtyła parašė antologijai "Žodžiai dykumoje" išangą, kurioje kalba apie du pašaukimus — kunigo ir poeto, juos sugretindamas ir jų reikšmę iškeldamas gyvenime ir kūryboje. Tie du pašaukimai labai gražiai derinasi ir Karolio Wojtylos asmenyje, iškilusiam į didžiausias pasaulyje religinės srities viršūnes, bet neatsisakiusiam poeto-filosofo misijos. Tai rodo jo poezijos kūriniai, rašyti Vatikano II metu Romoje, kai Wojtyła buvo dar vyskupas, 1966 m., kai Lenkija šventė savo krikšto 1000 metų sukaktį, (o po metų jis buvo pakeltas į kardinolus).

Rašytojo talentas daug padeda jam ir kaip popiežiui, vertingai užėmusiam šv. Petro sostą ir keliaujančiam per pasaulį (nuo išrinkimo 1978 metais jis apkelia 64 valstybes), sakant daugybę kalbų ir pamokslų, skiriamų plačiajai auditorijai, meno ir mokslo rinkiniams žmonėms, mokyklų jaunimui. Tatai akivaizdžiai galėjome pastebėti šį rudenį Jonui Pauliui II lankantis J. Amerikos Valstybėse — Miami, Los Angeles, San Francisco, Detroit — ir kalbant šimtatūkstantinėms minioms tikinčiųjų, Hollywoodo atstovams, kalbant su jaunimu bei su mokyklų vaikeliais.

Šio, antro Amerikos vizito proga, kai Popiežius aplankė ir Los Angeles, ir čia nepaprastai iškilmingai praėjo dvi pamaldų dienos, paprašėme poetę prof. Eleną Tumienę išversti dar keletą poeto popiežiaus poezijos kūrinių, kurie puikiai atlikti spausdinami šiame LD puslapyje. (Versta iš angliškai išleisto rinkinio "Easter Vigil & Other Poems").

LIETUVIŲ DIENOS, 1987, SPALIS

TIESA TURI BŪTI SKAUSMINGA

Iš K. Wojtylos poezijos

Vaikai

Nejučiomis augdami meilės globoje, staiga jie užaugo, ir ranka rankon klajoja minioje (jų širdys sugautos lyg paukščiai, profiliai blankūs prieblandoje). Žmonijos pulsas muša jų širdyse.

Prie upės, ant kranto, laikydamiesi už rankų — medžio kelmas mėnesienoje, žemė pusiau šnabzdanti — vaikų širdys išplaukia virš vandens. Ar jie pasikeis, kai jie pakils eiti?

Arba žiūrėk šitaip: šviesos taurė, palinkusi virš augalo atskleidžia savo nežinomą vidų. Ar sugadinsi, kas tavyje prasidėjo? Ar visada atskirsi gėri nuo blogio?

Jausmo žmogus

Tu neįjauti kančios, kai meilė tave užtvinsta: tai yra entuziazmas, malonus ir negilus jei jis išdžiūsta — ar pagalvoji apie jo paliktą tuštumą?

Tarp širdies ir širdies visada yra tarpas. Turi įeiti į jį pamažu — kolei akis apspras su spalva, kolei ausis pagaus ritmą.

Mylėk ir isijausk, pažink savo valią, ir atsikratyk širdies išsisukinėjimų ir proto grubios kontrolės.

Evangelija

Tiesa neišlašina alyvos į žaizdas, kad sustabdytų skaudėjimą, nei ji pasodina tave ant vedamo gatvėmis asilo; tiesa turi būti skausminga, ir ji turi slėptis. Projektai gimsta smegenyse. Žmoguje pastatytas trobesys pasviręs; mes norime ištaisyti ne jo langų skliautinius lankus, bet jo pagrindą, besipriešinanti giliai apačioje tai, kaip bangos priešinasi laivui.

Popiežius Jonas Paulius II

Tiesa žmogų paremia ir sustiprina. Jei jis negali pats savęs pakelti, tada, iš tikrųjų, jis sveria dvigubai daugiau. Kiekvienas iš mūsų randa tai savyje, paslaptinę išpureną dirvą. Mes klajojame virš apstulbusių gatvių, kur asilas yra vedamas. (Ar vis mažiau ir mažiau belieka tiesos gatvėse — o gal daugiau?) Mes žvelgiame ramiai į priekį; baimė mūsų nebesiekia.

Pasikalbėjimas su Dievu prasideda

Istorijoj žmogiškasis kūnas miršta dažniau ir anksčiau negu medis. Žmogus išsilaiko už mirties durų katakombose ir kriptose; Žmogus, kuris iškeliauja išlieka tuose, kurie jį seka. Žmogus, kuris seka išlieka tuose, kurie iškeliauvo. Žmogus išsilaiko nežiūrint visų grįžimų ir išėjimų savyje ir tavyje.

Tokių kaip aš žmonių istorija visada ieško kūno, kuri Tu jiems duosi. Kiekvienas žmogus istorijos tekme netenka savo kūno ir eina į Tave. Iškeliaavimo valandą kiekvienas yra didesnis už pačią istoriją, nors tik jos dalis (dalelė šimtmečio ar dviejų sulieta į vieną gyvenimą).

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773 Fone: 221-6377 Bom Retiro
CEP 01127 — São Paulo — Capital

Ign. Urbonas

DISKUSIJAS LIETUVOS KRIKŠTO KLAUSIMU BAIGIANT

Lietuvos krikščionybės sukaktį minint, buvo spaudoje įvairių nuomonių kai kuriais istoriniais klausimais. Ypatingai buvo suabejota Dluogošo masinio Lietuvos krikšto aprašu. Po įvairių asmenų pasisakymų šiuo klausimu ir mūsų istorikai – prof. P. Rabikauskas ir prof. dr. J. Jakštas su mūsų abejonėm sutiko. Prof. P. Rabikauskas ("Draugas" 1987.IV.8) pareiškė, kad karalienė Jadvyga ir Lenkijos vyskupai 1387 m. Lietuvoje nesilankė, o prof. J. Jakštas ("Aidai" 1987 m. 1 nr.) tą Dluogošo aprašą pavadino pasaka.

O mūsų tezė ir buvo, kad "Dluogošo parašyto masinio Lietuvos krikšto, prie upių ir ežerų karalienės Jadvygos su Lenkijos vyskupais įvykdyto, nebuvo, nes jie patys 1387 m. Lietuvoje irgi nebuvo".

Tokiu būdu, mūsų manymu, šios diskusijos ir turėtų baigtis, nes tai ir buvo pagrindinis mūsų klausimas, kurį kėlėm. Iš jo paaiškėja ir du Dluogošo istorikai netikri teiginiai – Lenkijos vaidmuo Lietuvos krikšte ir Lietuvos pažeminimas vaizduojant ją kaip tamsią ir laukinę. Pasirodo, mūsų iškeltos abejonės šiais klausimais yra teisingos. Juk jeigu Lenkija tiesiogiai Lietuvos krikšte nedalyvavo, tai ir jos vaidmuo Lietuvos krikšte yra kitoks. O Dluogošo aprašytą Lietuvos tamsumą šimtu nuosimčių sugriauna Kernavės miesto atkasimas, kuris parodo, kaip to meto eiliniai lietuviai gyveno. Miesto gatvės grįstos lentomis. Namai ir juose indai buvo geros rūšies. Pirtis. Batų dirbtuvė.

Tas Dluogošo pradėtas Lietuvos tamsumo mitas lenkų yra kartojamas iki šių dienų. Pvz. M. Koskowskos "Przewodnik Katolicki" 1987.II.18 išspausdintame straipsnyje vaizduojami to meto lietuviai gyveną laukiniu gyvenimu – be namų, palapinėse, apsilikę išverstais kailiniais. Vytautas – didelis girtuoklis. Juk ar girtuoklis būtų galėjęs sukurti tokią didelę imperiją tokiose sunkiose sąlygose, apsuptas priešų?

Skirtingi mūsų požiūriai

Po to viso, kas anksčiau pasakyta, diskusijas baigiant, norime padaryti išvadas – pareikšti keturis, nuo lenkų istorikų skirtingus požiūrius Lietuvos krikšto istorijos klausimu.

Mes turime kitą skirtingą požiūrį į Lenkijos vaidmenį Lietuvos krikšte. Mes turime skirtingą požiūrį į Lenkijos apaštalavimą – krikščionybės platinimą Lietuvoje, surištą su lenkinimu per šventoves. Mes turime skirtingą požiūrį į Dluogošo pradėtą ir kitų kartojamą ano meto Lietuvos tamsumą ir kurį, kaip istoriškai netikrą, atmetame.

Mes turime skirtingą požiūrį ir į Lietuvos krikščionybės pradžią. Čia mūsų nuomonės skiriasi dėl "pradžios" sąvokos. Mes manom, kad pradžia yra – kas ką pradėjo. Mindaugas apsikrikštijo, gavo karaliaus karūną, pastatė katedrą. Pradžią rimta ir, mūsų manymu, jis ir pradėjo krikščionybę Lietuvoje. Lenkų istorikai ir dauguma lietuvių istorikų mano, kad pradžia laikytina, kai krikščionybė buvo įtvirtinta. Tai atliko Jogaila su Vytautu. (Jogaila pastatė 8 šventoves, Vytautas – 35). Taigi, šiuo klausimu yra dvi nuomonės, kurios, atrodo, paliks ir ateičiai. Mes šiuo metu nebesusitarsim. Todėl palikim tai mūsų ateities istorikams, kurie, gal nebūdami tokioje stiprioje lenkiškų istorinių šaltinių įtakoje, suradę ir mūsų iškeltus klausimus, – lengviau padarys ir savo sprendimus.

Šių keturių klausimų – skirtingų požiūrių iškėlimas ir buvo kuklus mano motyvas bei tikslas. Jokių kitų "motyvų" bei tikslų aš neturėjau ir neturiu. Ir prof. P. Rabikausko kritiškos pastabos spaudoje atrodo tarytum nelaimingas nesusipratimas. Atrodo lyg jis mano straipsnių nebūtų skaitęs ar jų nesupratęs, nes, pripažinęs mūsų pagrindinę tezė teisinga, jis ima iš konteksto paskirus žodžius ir įrodinėja tą patį, ką ir aš teigiu, ir kritikuoja, tai ko aš nerašiau. O ir tas polemisis stilius, atrodo, istorikui nereikalingas. Mums visiems gražus pavyzdys yra mūsų istorikas prof. dr. J. Jakštas.

Kai kas mano, kad iš viso tų Lietuvos krikšto istorinių klausimų nereikia kelti, nes viskas mūsų istorikų yra jau įrodyta ir net prof. Z. Ivinskio patvirtinta. Didis mūsų istorikas Ivinskis yra daugiausia šiuo klausimu šaltinių surinkęs ir paskelbęs. Jis jų surinko tiek, kiek tuo metu galėjo. Bet tie šaltiniai yra vokiečių ir lenkų. Prof. Ivinskis dar nežinojo Kernavės miesto atkasimo, Mindaugo katedros atradimo, to Itinerarium'o, kuris buvo

paskelbtas jau po Ivinskio mirties. Tai ir nežinia ką prof. Ivinskis pasakytų šandien.

Aš savo straipsniuose keldamas šiuos klausimus visada pabrėžiau – neliesti lenkų kaip individų ir nekaltinti visų lenkų istorikų. Aš niekad nerašiau, kad visi lenkai istorikai rašo netiesą. Šiuo metu lenkų istorikai daug randa pas Dluogošą netikslumų, bet tai nereikia, kad jie jo negerbtų.

Krikščionybė – mūsų tautos brangenybė

Diskusijas minėtais klausimais baigiant turime grįžti prie šiuo metu pagrindinio mūsų tautos įvykio – krikščionybės ir jos sukakties. Krikščionybė lietuvių tautai yra viena didžiųjų brangenybių. Tai lyg dvasinis gintaras prie Baltijos marių. Ji viena šiandien yra didžioji jėga, kuria atsiremia lietuvių tauta. Dėlto mums yra brangi ir jos sukaktis. O ji minima pagal artimiausią istorinei tiesai tezė – Mindaugas Lietuvos krikščionybę pradėjo, o Jogaila su Vytautu ją baigė, įtvirtino ir visą Lietuvą galutinai apkrikštijo. Tai rodo minėjimo medaliai. O jei prie to ir mūsų lietuviai istorikai Vatikano simpoziume galėtų priminti (nors asmeniškai tam ir nepritartų), kad yra pas lietuvius ir kiti požiūriai Lietuvos krikšto istorijos klausimu, tai būtų ir viskas, ką šiuo metu galėtume padaryti.

1987 m. birželio 28 d. vyksta du dideli mūsų tautos istoriniai įvykiai – Lietuvos krikščionybės sukaktis ir arkiv. Jurgo Matulaičio paskelbimas palaimintuoju. Po 500 metų – antras mūsų šventasis Būkime dėkingi Dievui, kad mums leido šių įvykių sulaukti. Į Romą vykstam, kas tik galim. Mūsų ainiai pavydės mums tos laimės, kad galėjome šiuose istoriniuose įvykiuose dalyvauti. Į Europą mes iš Kanados ir Amerikos vykstame visokiais reikalais ir be reikalų, todėl nevykti (tiems kurie gali) šių istorinių įvykių proga būtų mūsų tautinis apsileidimas. Tad šiuo metu visi mūsų keliai veda į Romą.

"Tėviškės" Žiburiai"

**MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.**

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

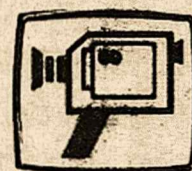
LIPINĖLIUS – Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis

Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

Produções "AK" Video

Vende: EVENTOS LITUANOS

FESTA BAILE (Spindulys)

TEVU DIENA (Sajunga)

FESTA DA PRIMAVERA (Lituanika)

NOITE LITUANA (Sajunga)

50 ANOS DO CORAL LITUANO (Igreja S. José)

Pedidos: Av. João Firmino, 1375 - SBC - Fone: 419-2462

Antanas Gaulia

KERNAVĖ

(Tęsinys)

III – LIETUVOS POMPEJA

Šis miestas, tarp žalių pievų, archeologų surastas, yra šiandien tyrinėjamas. Archeologiniai kasinėjimai ir tyrinėjimai yra vedami Vilniaus universiteto profesoriaus Aleksiejaus Luchtano atsakomybėje. Jis, totorių kilmės mokslininkas. Nors su juo nesusipažinau, bet turėjau progos pakalbėti su jo archeologijos studentais. Vyresnio amžiaus archeologas, gal ir viršininkas, to neklausiau, nes nenorėjau įžeisti kitų jaunų tyrinėtojų, kurie, apie aštuoni asmenys, su dideliu atsargumu, kastuvėliais kasinėjo jau nemažą padarytą ratą, kuris atrodė kaip ir maža salėlė žaliuojančioj pievoj.

Paaškinęs kas esu ir iš kur, pradėjau klausinėti ir vieną ir kitą archeologą, su interesu atsakė į mano įsidomėjimus.

— Kokio didumo galėjo būti ši sodyba? — paklausiau.

— Sunku atsakyti, nes kol kas, visai maža dalelė yra ištyrinėta. Kas liečia gyventojų skaičių, galima tikėtis, jog jų buvo tarp 5 ir 10 tūkstančių žmonių — atsakė jis.

— Bet tai jau nebemažas miestas, nebekokia menka sodyba, turint galvoje jo epochą.

— O, taip. Nepamirškim, jog čia gyveno ir dirbo savo dirbtuvėse visoki amatininkai. Jie čia vertėsi kaulo, odos ir medžio apdirbimu. Turėjo, nors primityvią, kalvininkystę.

— Sunku tikėti, jog Lietuva, taip puola iš visų pusių, jau pradžioj XIV amžiaus galėjo sukurti ir išlaikyti tokį gyvenamą miestą.

— Bet tai visai natūralu, nes tada Lietuva jau buvo galingai išsiplėtusi ir prieš Vilniaus įkūrimą, apie 35 km. į pietus, čia kaip tik vystėsi visos tautos pagrindinis centras. Tad ne veltui mūsų vyresnieji mokslininkai sako, kad Kernavė gali tapti mūsų Pompėja. O čia, matote, jau gerai iškasta, giliai įkasti ažuoliniai pamatai. Tai nemanykit, kad koks buvęs namas, o ne, o buvusi gatvė, ir nebūtinai pagrindinė.

Padėkojęs už įdomius paaiškinimus, atsisveikinau, linkėdamas geriausio pasisekimo tam istoriniam darbe, kuris ne užilgo atneš didelių naujienų mūsų istorijos mokslui ir atvers žilos senovės lapus. Ko rašyta istorija, pasirėmusi sveitintaučių šaltiniais, nepasisekė, per archeologiją ir mūsų pačių mokslininkus pasieksime.

**IV – NETIKĖTI ŠEIMININKAI
"ASADO" METU**

Su taip giliai išblaškyta mintimi buvo iš dalies sunku grįžti į autobusą, be to, jau buvo nuvažiavęs į "pikniką" (gegužinę), kur ekskursantai jau gėrėjosi kepta ir kvepiančia mėsa. Susimąstęs, kaip čia bus dabar, nes "Asado" vietos nežinojau, biškį nusiminęs pagalvojau; na, kas čia glogiausio gali atsitikti, jei nesurasiu gegužininkų vietos — nes bažnyčios ir muziejaus aikštėje nesimatė nei vieno gyvo žmogaus ir nebuvo ką klausti — tai nei valgęs nei gėręs, trauksiu pėsčiom į Vilnių.

Bet nebuvo laiko aimanuoti. Pasirodė du autobusai, pilni žmonių. Prie manęs sustoję, keleiviai ir šoferis klausia, "Kurtas piknikas?" Išsiaiškinęs, jog aš mažiau žinau kaip jie, paklausiau, ar galiu įsikabinti į jų autobusą". Gali, kabinkis — atsakė šoferis.

Neilgoj mūsų kelionėj, ieškant pikniko vietos, paaškinėjo, jog šie žmonės nėra turistai, bet seni reemigravę komunistuojantys lietuviai, kurie "Asado" metu, labai simpatiška dalinosi savo atsivežtus pamidorus, agurkus, juodą duoną ir net kavą. Kai kurie iš jų, gyvenę kokį laiką Argentinoje ir Urugvajuje. Dėl visokių politinių ir asmeniškų priežasčių, persikėlė į Braziliją. Čia agitavo komunistinį judėjimą ir prisidėjo prie šalies triukšmautojų. Dalis jų, ypatingai Rio Grande do Sul provincijoje, buvo kariškių valdžios metu, suimti ir kelis metus sėdėjo kalėjime. Nekuriuos ištrėmė, o kiti laisvai pasirinko grįžti į okupuotą Lietuvą.

Surinkti iš viso krašto, dykai buvo atvežti į gegužinės vietą. Vienas iš jų, iš Kauno, tokių seno amžiaus grįžusių lietuvių, prie stalo visą laiką varė kalbą prieš kapitalizmą, prieš dolerį ir koką-

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

kolą. Bet dalis, nors taip man atrodė, ne visuomet, mūsų pasikalbėjimo metu autobuse ir prie stalo, gyrė savo socialistinį pasaulį. Kai kurie atrodė gerai nusivylę, nors visuomet užbaigdavo sakydami, jog viskas gerai, visko turi ir viskas gerai sekasi. "Esam sotūs, ne alkani, o ko daugiau žmogui reikia" — aiškino vienas iš jų.

Pasidarius nuobodu visą laiką tą patį klausyti, nutariau nutraukti pasikalbėjimus ir, atsikėlęs su pretekstu gauti gabiliuką mėsos, nuėjau; be to, pastebėjau toliau tarp medžių miškėlyje mažą, autobusiuką, pilną gerai apsirengusių vyrų, nelietuviškais veidais ir į visas puses besidairančių. Paklausiau kas jie tokie. Jaunesnio amžiaus vyrukas paaškinio, jog yra valdžios pareigūnai, pasiūsti žiūrėti tvarkos. Supratau, jog ne kas kitas, kaip tik saugumiečiai arba NKVD policija. Be to su šiais komunistais nebuvo prasmės toliau kalbėti. Tai žmonės, kurių gyvenimas sukasi tik apie pilvą; — inteligentiškas, religinis ir dvasinis jausmas jiems vi-

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną, São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) — FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžia sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas — Cr.1.000,000.

Fondo tikslas — KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, bendrai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas — KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitataučių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas — KKF-dą globo, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija — Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDĄ.

CHOPPERIA
ALEXCHOPP **LTD.A.**

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

GENERACIJOS

Senesnioji mūsų intelektualų generacija, kuri ir dabar tebedirba beveik visą lietuvišką darbą, yra išgyvenusi tautinį atgimimą ir Lietuvos valstybės atkūrimą. Lietuvos ateitis jai tada turėjo atrodyti daug žadanti. Lietuvos valstybė su savo institucijomis buvo realybė. Šiai generacijai ji tokia ir tebėra, tik laikinai okupuota. Bet okupacija vistiek turės baigtis, ir Lietuvos valstybė bus vėl tokia kaip buvo. Dirbdami lietuvių kultūrinėse organizacijose, laikraščiuose redakcijose ir kitur, šios generacijos lietuviai yra nuolat tokioje aplinkoje, kuri maža kuo skiriasi nuo buvusios savame krašte. Mažų mažiausia, ji yra lietuviška.

Dabartinė mūsų generacija jau nėra pažinusi nepriklausomos Lietuvos. Geriausia atveju ji turi šiek tiek pirmųjų vaikystės atsiminimų apie mūsų kraštą. Vyresnieji jų jau gali turėti ir sąmoningesnių lietuviškų atsiminimų. Jaunes-

KERNAVĖ

sai nerūpi. Su jais kalbėti apie patriotizmą ir lietuvių tautos išlaikymą visai neverta. Tai jausmas kurio tarp tų "atvežtųjų" ir visai nelauktų šeiminių visai nemačiau; be to, jie net nežino tų žodžių reikšmės.

Gerokai nusivylęs, nors daugumą mūsų grupės keliautojų, nepastebėdami to visko, linksmi ir patenkinti, artinantys nakčiai, grįžo į viešbutį "Lietuva" Vilniuje. Vakarienių metu — paskirtas valandą — nesinorėjo valgyti; o nuėjęs gulti, nors labai buvau privargęs, negalėjau užmigti. Nutariau vėl apsirengti ir užkopiau į 22ą aukštą, kur veikia restoranas, baras ir šokių salė iki antros valandos nakties, o čia Amerikos lietuviai turistai linksmai baliavojo.

Susimąstęs, galvojau: koks liūdnas Lietuvos likimas. Šiandien svetimtaliai šeiminkauja mūsų žemėj: uždarinėja bažnyčias, vienuolynus, sodina mūsų tautiečius į kalėjimus; mums bruka savo nesuprantamą kalbą su kirilišku alfabetu, mėgindami visais būdais mus nutautinti. Ir atsiranda lietuvių, kurie su tuo sutinka.

Mintis nuslinko į praeitį, į Kernavės galingą karžygi. Svajodamas galvojau: kada Lietuvoj atsiras naujas Traidenis?

Rio de Janeiro

nieji grynios lietuviškos aplinkos arba visai beatsimena, arba visai ir nebuvo patyrę. Tatai labai ryškiai atsispindi šios generacijos tautinės dvasios gajume ir lietuviškosios bei šio krašto kultūros poveikio santykyje.

Apie Lietuvą ir jos valstybinį gyvenimą ši generacija yra skaičiusi tik knygoje ir šį tą girdėjusi iš vyresniųjų. Pati ji yra išgyvenusi tik Lietuvos valstybės žlugimą ir jo pasekmes, Maža to. Jos lietuviškąją aplinką sudarė ir tebesudaro tik nereikšminga lietuvių mažuma didžiulėje svetimųjų masėje. Faktiškai ši generacija dar nėra turėjusi progos galutinai apsispręsti pagrindiniais lietuviybės klausimais. Todėl šiai generacijai nėra kyla jokio konflikto dėl pasirinkimo: Lietuva ar šis kraštas.

Neturėdama ryškesnio nepriklausomos Lietuvos vaizdo, nejaugusi į nepriklausomos Lietuvos visuomeninio gyvenimo tradicijas, ši generacija negali pasitenkinti nė senesniosios generacijos apspręstu dabartiniu lietuvių visuomeniniu gyvenimu, nė jo organizacinėmis formomis. O jei šiame gyvenime kiek ir dalyvauja, tai tik dėl vyresniųjų impulso, bet ne iš savo noro ir patraukimo.

Yra įrodyta, kad žmogus turi keistis ir keisdamasis nuolat tobulėti. Taip pat yra įrodyta, kad tikrasis žmogus yra tas, kuris lieka tvirtas ir patvarus kaip uola, kurio sprendimai turi būti nepajudinami ir neatšaukiami. Abi šios pažiūros turi pagrindo ir yra teisingos. Yra žmoguje dalykų, kuriuos jis gali keisti ir turi keisti, bet yra ir tokių, kurių keitimas reiškia savęs žlugdymą. Žmogus turi teisę ir daugeliu atveju net pareigą prisitaikyti naujos sąlygos — bet su viena sąlyga — jis neturi prarasti savęs. Ši sąlyga galioja ir mūsų jaunimui, atsidūrusiam svetimos kultūros aplinkoje.

Vyturys

ŠYPSENOS

Motociklas

Pardavėjas: "Su šituo motociklu tamsa pamatysi pasaulį".

Pirkėjas: "Šį ar aną?"

VYRAI IR VEDYBOS

- Visi vyrai niekam tikę.
- Tai kodėl tada ištekėjote?
- Kad niekas nepagalvotų, jog aš niekam tikusi...

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Nekartą pagalvoju, rašydamas šias eiles, katin ar kas skaito jas, kiek skaitytojų pastebi, kad yra toks stulpelis, pavadintas "Savaitei bėgant". Laikraštyje ir taip yra daug visokiausių žinių, informacijos, tai savaitės komentarai, gali būti nedaug kam įdomūs.

Tačiau, kartą sužinojau, kad bent viena skaitytoja tikrai turiu. Mano vyresnioji dukterė, kartą išsitarė, kad nepraleidžianti stulpelio ir vartojanti, kaip lietuvių kalbos pamokėle. Tai, tikrai turėjau garantuotą vieną skaitytoją Sāo Paulyje.

Sakau Sāo Paulyje, nes nuo šiandien visa dukters šeima išvyko galutinam apsigyvenimui į Kuritybą... Taip sakant likau be garantuotos skaitytojos, arba teks redakcijos prašyti, kad pakeistų adresą. Išvykstant, nubraukiant ašarą dar pastebėjau, kad šeštadienį atėjusį "Mūsų Lietuvos" numerį įsikišo į rankinuką. Girdi, pasiskaitysiu, kai nuvažiuosiu.

Rodos taip normalu, kad vaikai išeina į gyvenimą. Rodos, kad taip visuomet yra, kad taip ir reikia. Pagaliau ir mes vieną dieną išskridome iš savo lizdo, mamos ir tėtės ašarų palydėti. Tačiau tai atrodo, labai normalu, kai kitų vaikai išeina į gyvenimą, kai artimieji liūdi tuo faktu, atrodo labai normalu. Bet tau tenka apkabinti išvykstantį sūnų ar dūkrą, tai jau lyg kiek kitaip tas normalumas pasirodo. Pajunti tą realybę savo širdyje ir ji gana kieta. Neliuki abejingas, sunku pasidaro ant širdies, nors protas sako, kad taip reikia, kad tokia gyvenimo eiga.

Mąstau sau dabar, kad daugelyje atveju tas pats faktas vienaip atrodo, jeigu jis tau atsitinka, o kitaip, jeigu kiti jį pergyvena. Todėl kartais sunku kitus suprasti jų rūpesčiuose, jų problemose, jeigu mes tokių reikalų nepergyvenome. Dažnai turime visokių barnių, nesusipratimų, pasikeičiame kietais žodžiais, net ir per spaudą, ir visa tai gal tik todėl kad gerai nesupratome kito minčių, kad neįsigyvenome kito sunkumų ir mums pasirodė, kad tai nesąmonė, kad kito mintis bereikšmė ir panašiai.

Palyginti mūsų spaudoje mes beveik neturime barnių. Vienas kitas pasisakymas, tai galima sakyti tikrai rožės, jeigu tai palyginsime su kitų kraštų spauda. Ypač, jeigu atkreipi dėmesį į dabartinę vietos spaudą.

Rodos, ką tik, užvakar, linkėjome vieni kitiems laimingų ir džiaugsmingų naujųjų metų, kurie šiandien jau ne tokie nauji, jau antra savaitė nuėjo į praeitį, taip sakant liko tik penkiosdešimtys savačių. Ir deja, tie naujieji niekuo neatrodo geresni už praėjusius. Spauda pilna karčių žodžių valdžiai, daug kritikos, nors neatrodo, kad visa tai bent kuo pagerins ateitį. Stipri ekonominė krizė apsigyveno mūsų krašte ir nenori iš čia išsikraustyti. Ypač tai jaučia bedarbiai, pensijon iėję senesni žmonės, kurie šiandien turi labai ir labai susivaržyti su išlaidomis. Pažadų neužtenka, jų vėl girdėsime, kai ateis rinkimai, tik deja, kad išrinktieji labai greitai užmiršta pažadus. Tarp kita ko, pažadai nenumalšino alkio nė troškulio, nors liek tik viltis, kuri sakoma miršta paskutinio...

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

POSTO DE SERVIÇOS

SOUZA LTDA.

Rua Voluntários da Pátria, 1275
Santana

Tel. 290-4899

MŪSŲ ŽINIOS

SESELIŲ JUBILIEJUS

Seselės Pranciškietės (Irmės Franciscanas da Providência de Deus) prieš 50 metų atvyko į Braziliją. Šį auksinį savo veiklos Brazilijoje Jubiliejų atšventė šio sausio 3 dieną, padėkos Mišiomis Colégio Pio XII koplyčioj Morumbi ir jubiliejiniais pietumis.

Lietuvių visuomenė yra dėkinga Sesei už visa gera jų nuveikta per šiuos praėjusius 50 metų, ypač už jų pasiūlytus prisidėjimą prie nelengvo lietuvių palaimavimo ir labdaros srity. Ir joms linki gausios Viešpaties palaimos ir ateities darbuose.

"DIÁRIO POPULAR" APIE "PRÊMIO LIETUVA"

São Paulo dienraštis DIÁRIO POPULAR (27.XII.1987) puslapy skirtam Literatūrai, rašo apie "Premiją lietuviškom temom spaudoje". "Lietuvių kolonija sudaro būdą iškelti ir įvertinti žurnalistinį darbą, pristatant Lietuvos ir lietuvių padėtį pagrindiniuose São Paulo bei Rio de Janeiro laikraščiuose. Inž. G. Bačelis kaip pirmą premiją paskyrė Cz.10.000; ir ją '87 metais laimėjo kun. Pranas Gavenas už straipsnį "Dovydas ir Golijotas Lietuvoj".

NAUJI "ML"-vos ADRESAI

"Mūsų Lietuvos administracija ruošia naujus adresų sąrašus laikraščio išsiuntinėjimui. Dabar paštas jau įvedė zoninį pašto numerį visuose miestuose ir gatvėse. Mūsų surašyti adresai nėra aktualizuoti. Prašome skaitytojų, kurių pašto numeris būtų nepilnas, mums pranešti. Į naujus siuntinėjimo sąrašus nebus įrašyti tie, kurie jau keletas metų, kai neįsimoko laikraščio prenumeratos.

Prašome visų skaitytojų apsimokėti prenumeratą METŲ PRADŽIOJE.

● Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

Šio "ML" numero

GARBĖS LEIDĖJAI

JERONIMAS ir ADELĖ ŽUKAUSKAI

Dosniems ML rėmėjams širdingiausia padėka
Administracija

ALIANÇA LITUANA-BRASILEIRA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTENCIA SOCIAL

Cumprindo as determinações legais dos seus Estatutos, Artigos 29º e 33º, convocam os seus sócios para Assembleia Geral Ordinária, a realizar-se no dia 31 de Janeiro de 1988 às 18 horas, em sua sede social à Rua Lituânia, 67 - São Paulo - Moóca, a fim de deliberarem a seguinte Ordem do Dia:

- Abertura e leitura da Ata anterior;
- Relatório da Diretoria;
- Apresentação do balancete anual;
- Relatório da Comissão Revisora e seus pareceres;
- Vários assuntos de interesse da Aliança.

Não havendo número legal para a reunião em primeira convocação, ficam os srs. associados convocados desde já para se reunirem em segunda convocação às 18:30 horas, no mesmo dia e local e será considerada válida a reunião com qualquer número de sócios presentes.

São Paulo, 02 de Janeiro de 1988

Algimantas Saldys
Secretário

Alexandre Bumblis
Presidente

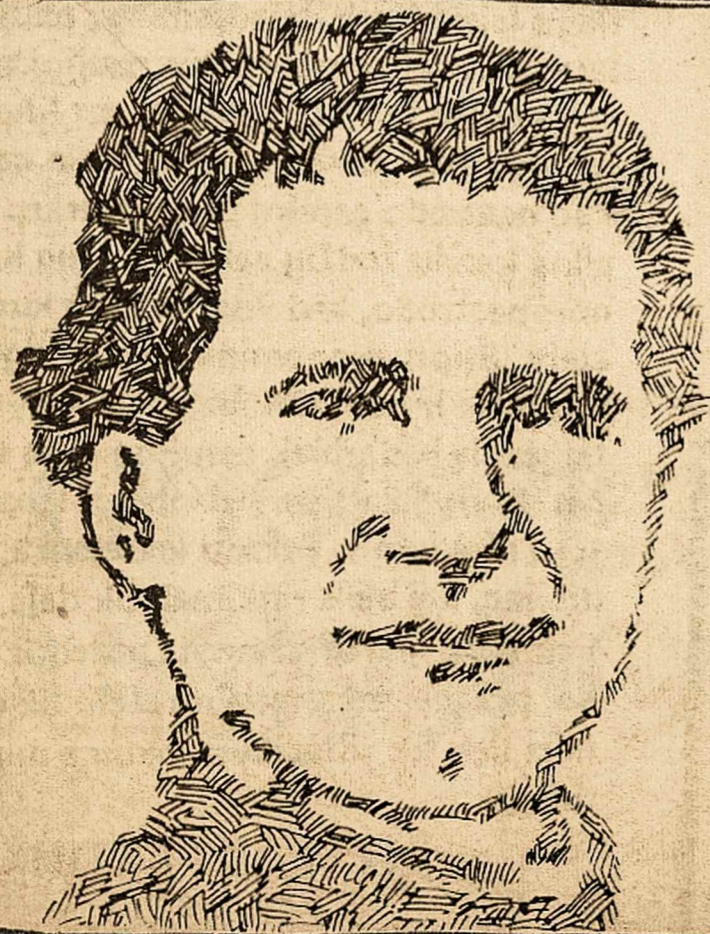
UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Ona PAUKŠTIENĖ	Cz.1.000,00
Petras ŠIMONIS	Cz.1.000,00
Pola KAVALIAUSKIENĖ	Cz. 500,00
Maria K. MISEVIČIENĖ	Cz. 800,00
Roberto PETROKAS	Cz. 800,00
Viktorija ŽABRAUSKA	Cz. 800,00
Alfonsas PUPELIS	Cz. 800,00
Ona GORSKIENĖ	Cz.1.000,00
Apolonija BALTATUONIENĖ	1.000,00
Aleksandras KERŠYS	Cz.1.000,00

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel.273-0338

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

ŠV. JONO BOSKO ŠVENTĖ M O K O J Sausio 31 D. 16 val.

MININT ŠV. JONO BOSKO 100 METŲ MIRTIES SUKAKTĮ,
BUS PRADĖTAS ŠVENTOJO ŠIMTMEČIO JUBILIEJUS.

PASKUTINI, SEKMADIENI, BUS ŠVENTOJO MIŠIOS

TRUMPAS PAMINĖJIMAS ir SUNEŠTINĖS VAIŠĖS

Visus kviečiame gausiai dalyvauti.